

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.932. - Oglasi po ceniku

God. XI.

Ljubljana, 15. jula 1929.

Broj 14.

Bratskom poljskom i čehoslovačkom Sokolstvu i narodu.

Braćo i sestre!

U dane od 26. juna do 7. jula t. g. bila su naša braća i naše sestre u posetama u republici Poljskoj i Čehoslovačkoj, gde su učestvovali VII. svesokolskom sletu poljskom u Poznanju i pokrajinskom sletu ČOS u Plznuju i u Orlovu. Na putu iz Poznanja u Plzenj zaustaviše se i u Varšavi.

Izjave sviju naših sestara i braće glase se na povratku u domovinu tako, da nisu bili među braćom Poljacima i Čehoslovacima kao gosti, već da su se osećali kao kod kuće među najdražom svojotom. Čitavo vreme i u svakom kraju bili su deonici tolike gostoljubivosti i pozornosti i tolikog bratstva, da ne možemo smoci dovoljno iskrenih zahvalnih reči, koje neka bi bile pravilan i potpun izraz i tumač naših razdraganih osećanja.

Ne samo braća i sestre Sokoli i Sokolice, već svi razredi i svi slojevi naroda pozdravljali su srdačno i burno naše odaslanstvo na svakom koraku i nastojali učiniti sve, da je naš boravak u bratskim zemljama ostavio

u srcima našim nezaboravne uspomene i najlepše dojmove. Upoznali smo nove krajeve, divili se lepoti pokrajina i gradova, a otvorili su se nam pogledi u dubine plemenite slovenske duše, gde gori čista bratska ljubav za našu zemlju i naš narod. Između svih inostranaca bili smo mi Jugosloveni svuda deonici najiskrenijih dobrodošlica.

Sokoli i Sokolice svih slovenskih rodova, koje nas je udružio pod sokolskim barjacima poziv bratskih srdaca na slovenskom istoku i severu Evrope, produbili smo bratske veze i raširili osobna poznanstva, ponovo smo videli moć i silu Sokolstva te se opet uverismo, da stupa slovensko Sokolstvo po razvojnem i pobedonosnom putu na čelu svojih plemena ponosno i samosvesno napred u veliko doba budućnosti Slovenstva!

Tom dragocenom tekovinom obogatili smo svoje duševne i fizičke energije, koje ćemo sada u redovnom i neprekidnom složenom delu svaki na svom domu razvijati dalje i dalje do

vrhunca mogućnosti i do kulminacije svih vrlina i kreposti slovenskog sveta. U potpunoj nezavisnosti i samostalnosti osećamo danas svi u pomladenim i k novom delu upravljanim snagama uzvišenu želju i slast za sokolskim delom i životom.

Hvala vam, braćo i sestre u republici Poljskoj i Čehoslovačkoj, za sve dokaze ljubavi! Budite uvereni, da ćemo vam se odužiti prvom prilikom, kad ćete doći među nas na naš II. jugoslovenski svesokolski slet g. 1930. u Beograd i kad ćete se sami osvedočiti, kako mi na slovenskom jugu Evrope služimo odano i verno velikim zadacima Sokolstva i kako i našu zemlju prožimlje duh velikoga Tyrša!

Neka živi bratska republika Poljska i Čehoslovačka!

Neka živi Slovensko Sokolstvo!

Sve za narod i domovinu!

Svima naš bratski pozdrav!

Zdravo!

Ljubljana, 8. jula 1929.

Starešinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

E. Gangl, starosta.

Dr. Riko Fux, tajnik.

DR. VLADIMIR BELAJČIĆ (Novi Sad):

Dogmatizam i evolucionizam u Sokolstvu.

I. »Sokolska ideja je večna in se ne menja in se ne prilagoduje razmeram... Poznamo samo eno Sokolstvo, Sokolstvo Tyrša in Fügnerja; druga Sokolstva ne poznamo in ne priznavamo...« (St. Vidmar na skupštini JSS u Mariboru.)

II. »...Vreme je da se stare sokolske dogme pregledaju i pretresu, da se prilagode novim pogledima i narodnim potrebama, da se prema napretku čovečanskog duha podignu i usavrše, da se sve nepotrebno, slabo, loše i staro izmeni korisnim, modernim, jakim, dobrim i novim, a osobito da se obrazovni ideal sokolski, koji je do sada bio utegnut u nemački pojam turnera, prilagodi sredini, koja bi kao zlatna stajala podjednako udaljena od nemačkog turnera i američanskog slobodnog pojedinca borca i igrača — ukrajno, pored obnove Sokolstva dolazi ovamo i osnovna reforma Sokolstva...« (»Sokolske reči dra. Laze Popovića«, str. 26—27.)

III. »... Za mene problem poratnog Sokolstva nije još rešen... Ideje još nisu izmirene ni mirne...« (Pismo dra. Laze Popovića Dušanu Bogunoviću od 15. oktobra 1926.)

Prvi decenij posleratnog Sokolstva, naročito njegova prva polovina, obeležen je idejnom borobom između dogmatizma i evolucionizma, pod čijim znakom je stajao i obnovni i organizatorni rad vidovdanskog sokolskog sabora u Novom Sadu iz godine 1919. Danas, o desetogodišnjici Jugoslovenskog Sokolskog Saveza, kada smo se za trenutak zaustavili da bacimo pogled natrag, na prevalejni put i obradna polja sokolska, bili bismo neiskreni i malodušni, kada bismo nesokolski odvrćali oči od te borbe i, praveći se kao da te istorijske činjenice ne vidimo, prošli pored nje »kao pored turskog groblja«, te nastavili svoj sokolski put u drugo desetljeće, ne dajući

sebi ni najmanje objašnjenja o njoj i ne nastojeći izvući iz nje nikakve praktičke zaključke za budućnost.

A ne postoje za to nikakvi naročiti razlozi. Jer, ta je borba, pored svih zabluda i lutanja, i s jedne i s druge strane, bila proizašla iz najplemenitijih sokolskih pobuda, iz dubina iskrenog sokolskog uverenja, iz vatrenih sokolskih težnja za sokolskim savršenstvom; časna, lepa i uzvišena, bez štetnih posledica za Sokolstvo: u njoj se, kao zlato u vatri, okušala i ispitala prava njegova vrednost, značaj i suština.

Danas je ta borba tako reći potpuno na smiraju, pa još samo po katkad, tu i tamo, kao munja posle oluje, bljesne sukob na kome konkretnom pitanju, dok sam problem, kao žeravica pod pepelom, tinja pod naslagama svakodnevnog sokolskog rada koji ne trpi čekanja ni odlaganja...

Pre deset godina, 1919., bila je ona u punom jeku. Ona je tada, nema sumnje, bila u prvom redu izraz opšteg stanja duhova, ako hoćete posleratne psihoze, a i straha od komunističkog strahila, boljševizma, koji se kao kakva epidemija širio Evropom i ostalim kontinentima i čiji snažni talasi su zapljuskivali i bedeme naše mlade, tek jedva oslobodene i ujedinjene otadžbine.

Svršetak velikog svetskog rata sa propašću centralnih vlasti, raspadom Austro-Ugarske monarhije i formiranjem novih slovenskih država, kao sve ostalo, doveo je bio i Sokolstvo u jednu novu situaciju. Veliki ovaj politički i društveni poremećaj, praćen sa strahovitom ekonomskom i socijalnom krizom, kojoj ni danas, posle deset godina, ne vidimo kraja, poljuljao je bio i same osnove današnjeg društva i povukao u vrtlog diskusije i vratolomnih eksperimenata i same temeljne etičke i društvene ideje. Nije čudo dakle, da je ta struja rušenja »staroga« i stvaranja »novoga« bila zahvatila i sokolske redove i stavila na dnevni red i samu osnovnu ideju Sokolstva. Ko je pažljivo pratio tadanje pisanje našeg »Sokolskog Glasnika« i uopšte tadanju sokolsku literaturu, naišao je često na članke u kojima se govori o »novom Sokolstvu«, o njegovim novim zadacima u nacionalnom životu i novim načinima sokolskog rada, te često oštro kritikovalo »staro«, predratno Sokolstvo. Setićete se možda i onih karikatura u humorističkim listovima: Sokola

u svečanom odelu kako čisti ulice, istovaruje džakove iz vagona itd., a u kojima su se na karikirajući način prikazivale misli, kojima se htelo obnoviti i preporučiti Sokolstvo.

Bilo je čak slučajeva da se Sokolstvo počelo ispitivati i na svoj raison d'être. — Tome je razlog bio u ove dve osnovne činjenice:

a) Ostvarenjem slobodnih i nezavisnih nacionalnih slovenskih država izgledalo je površnom posmatraču kao da je sokolski program, formulisan kao razvijanje i jačanje telesnih i duševnih snaga narodnih i njihovo stavljanje u službu Otadžbine, koju je tek trebalo osloboditi — ostvaren i prema tome da je Sokolstvo stiglo na svoju metu, mrtvu tačku, sa koje nema kuda dalje. Slovenski narodi formisali su se u svoje nacionalne države i za odbranu svoga opstanka imaju na raspolaganju celu državnu organizaciju, u prvom redu vojsku, pa se smatralo da tu za Sokolstvo ne preostaje ništa. Kao organ koji je nacionalnom telu postao nepotreban, činilo se, da ono ima ili da se adaptira za drugu funkciju ili da ugine.

b) U velikom svetskom ratu, u kome je sveslovenska zajednica i solidarnost imala praktički da se primeni i prema tome ispita na svoju ostvarljivost i realnost, našli su se slovenski narodi podeljeni u dva tabora i, što su jedni gradili, drugi su razgrađivali. U tome istorijskom času Sveslovenstvo se mnogim pokazalo kao fantom i utopija i vera u konačni sokolski ideal, u mogućnost ostvarenja maksimalnog — da se tako izrazim — sokolskog programa usklebala se i kod najvećih sokolskih idealista.

Sumnja u raison d'être Sokolstva bila je samo deo sveopšte sumnje u sve, dakle opšta patološka socijalna pojava prvih poratnih godina, jedno trenutno i prolazno, ratnim orkanom izazvano kolebanje samoga dna ljudske duše, koje se, međutim, smirilo i nestalo.

Tim ozbiljniji i dugotrajniji je bio pokret oko sokolske reforme. Ta borba vodila se u obliku pitanja revizija same osnovne sokolske ideje koje je bilo formulirano u devizu »socijalizovanje Sokolstva«.

U stvari, sama sokolska ideja, sama bitnost njezina, bila je tek donekle u pitanju, dok se u istinu i za pravo radilo jedino o pitanju formulisanja aktualnih zadataka Sokolstva, o pitanju revizije predratnog akcionog

60 godišnjica brata Vincenca Štěpánka.

Brat Vincenc Štěpánek, zamenik staroste Československe Obce Sokolske, navršio je 14. o. m. šezdesetogodišnjicu svoga rođenja.

Mi se svog milog brata Štěpánka sećamo ovom prilikom sa mnogo bratske ljubavi pa mu k tom jubileju iskreno i bratski čestitamo.

Svi u našoj zemlji zovemo brata Vincenca jugoslovenskim sokolskim konzulom u Pragu. Zašto? Zato, jer nama svima i svakomu od nas učinio uvek sve, što god ko od njega zatraži. Uvek nam je na uslugu, uvek je spreman, da nam reću i delom dokaže bratsku svoju ljubav. Zato je mnogo premalo, da ga nazivamo samo konzulom, jer je on nama mnogo i mnogo više — Štěpánek je naš najiskreniji i najbolji brat u bratskoj Čehoslovačkoj republici, brat, kako leži i stoji u najčišćem i najširem poimanju ove lepe reči.

Čitav svoj život posvetio je brat Štěpánek sokolskom radu, u društvu, u župi u Obci — svuda i uvek vidimo ga na sokolskom poslu. Nikad umoran, uvek odvažan, radin, uslužan, po duši i srcu mlad, veran, sokolski. Misli na sve, radi za sve, od zore u noć, iz noći u zoru mu prepliće mozak i osećaje misao na Sokolstvo. Ideja Tyršova savsim je prožela njegove grudi, svoj život dao je na poklon Sokolstvu, Sokolstvo je jezgra i bit njegova života. On voli svakoga od nas, misli na sve nas, samo na jednoga ne misli, i taj jedan je on sam!

Za sebe ne traži ništa, za sebe nema vremena, svi smo kod njega prvi, on je poslednji. Samo da ima svoju skromnu egzistenciju — više ne traži ništa. Prvi je na radu, poslednji na odmoru. Voli nas sve, a najviše i najjače sokolsku omladinu onu u Českoslovačkoj i onu u Jugoslaviji. On je

dao inicijativu za dolazak naraštaja ČOS na naš I. svesokolski slet g. 1922. u Ljubljani, i onda smo mi svojim naraštajem vratili posetu g. 1926. u Pragu, pa tako mora da bude u budućnosti, da plemenita zamisao brata Štěpánka živi dalje i dalje u našoj sokolskoj omladini, gde se već spajaju veze mladih srdaca, da se te veze očeliče u srcima starih sokolskih radenika i boraca. Srce sa srcem — tako ide put iz zemlje Tyršove na naš jug. To je najveći uspeh rada našeg brata konzula!

Brat Štěpánek voli čitavu našu zemlju. Raduje se svakom našem napretku, boli ga sve, što se događa među nama rdavog, trulog, slabog. Njegovo srce je naše srce. Pozna sve nas, voli nas, radi za nas. Tabor u Ljubljani mogao bi da kaže najviše o tome. A bratu Štěpánku smo zahvalni svi bez iznimke za sve, što nam je učinio dobra i plemenita. A najviše smo mu zahvalni za uzor pravog i istinskog sokolskog karaktera i života, kojeg je on postavio u istoriji Sokolstva sa svojim sokolskim radom i životom nama svima za primer.

Jedva dočekah priliku, da mogu sve to kazati otvoreno i glasno. Malo je to, što kažem, ali je istinito i iskreno. Ne mogu više, jer brat bratu otvara srce, a tamo je ljubav. I ova ljubav je njegova!

Mi svi volimo brata Štěpánka, volimo zemlju, koja ga je rodila, i volimo ideju i stvarnost, za koju on radi i živi. Pa evo — sakupljeni smo u jednom te istoj ljubavi prema visokim idealima slovenskog Sokolstva! To je naš poklon dobrom i milom bratu Štěpánku za ovaj njegov životni jubilej: u vernosti bratska ljubav!

Ostani zdrav! Ostani naš! Na zdrar!

E. Gangl.

programa Sokolstva, za koji je usled promenjenih iz osnova prilika izgledalo da je postao nesavremen. Spor je, dakle, bio jedino u tome, kakav da bude radni program Sokolstva: hoće li se težište postaviti prvenstveno na telesno vaspitanje ili na obnovu moralnih sila narodnih, u ratu veoma postradalih, dakle na kulturno-prosvetni, zapravo moralno-vaspitni rad; ovde opet: da li da se dade prvenstvo nacionalnom ili socijalno-kulturnom momentu, t. j. da li da se ostane na širokoj, bolje reći uskoj nacionalnoj bazi ili da se Sokolstvu dade određenija socijalno-kulturna sadržina.

U ovoj borbi predstavljali su, u glavnom, Srbi i Slovenci krajnja krila, dok su Hrvati bili u centru, naginjući više prema desnom, slovenačkom krilu. Slovenačka, da tako rekнем, konzervativna struja sa dr. Viktorom Murnikom na čelu zastupala je mišljenje da baza celokupnog sokolskog rada ima biti i ostati telesna vežba Tyrševa sistema; njegov osnovni pravac telesno vaspitanje u smislu rasne higijene i klasične »kalokagatije«; njegova osnovna etika jugoslovenski nacionalizam i patriotizam; njegov glavni organ načelnik sa tehničkim odborom odnosno prednjačkim zborom u čijim rukama

valja sve skoncentrisati; njegovo glavno poprište sokolova-vežbaonica.

Teorijski, ovo stanovište predstavljalo je dogmatičko i statičko tumačenje i shvatanje Sokolstva kao savršene građevine sa natpisom na pročelju: noli me tangere! Po njemu je Sokolstvo kako su ga Tyrš i Fügner idejno izgradili u svima pojedinostima savršena tvorevina, koja je u toku pola veka pokazala potpuno svoju vrednost i od koje se kao definitivne i večite ni u koliko i ni pod kakvim okolnostima ne može i ne sme odstupiti.

Ono je najjasnije formulirano u izjavi Stane Vidmara, navedenoj na čelu ovog napisa.

Psihološki, ono odgovara predratnim tradicijama sokolskim u Slovenačkom Sokolstvu, kome je sokolska ideologija, onako kako je primljena od Čeha i kroz decenije izradena i razradena do zavidne visine, bila prešla u krv i meso tako, da je emancipacija od nje bila tako reći nemoguća.

Srpska, reformistička struja, sa dr. Lazom Popovićem na čelu, išla je na protiv sa tim, da se težište Sokolstva pomeri iz fizičke u moralno-intelektualnu sferu, da se kao najaktualniji zadatak Sokolstva uzme obnova i snaženje moralne nacionalne snage intenzivnom propagandom jedinstvene nacionalne svesti i integralnog jedinstva celokupnog našeg naroda i sprovođenjem određenog, naročito socijalno-kulturnog programa, a da se sam sistem vežbanja više prilagodi duhu i tradicijama našeg naroda; da se uz prednjački zbor dadu Sokolstvu novi organi, koji će u skladu sa prednjačkim zborom, ali samostalno i nezavisno vršiti diferencirane ove sokolske funkcije, organizovanjem naročitih prosvetnih odeljenja i odeljaka za naraštaj; konačno, da se sokolska akcija prenese iz sokolane u narod.

Teorijski, ovo stanovište predstavlja evolucionističko i dinamičko gledanje na Sokolstvo: potonje nije kruta,

dovršena građevina u kojoj se ni jedan kamen ne sme i ne može pomaci a da se cela zgrada ne sruši, nego ideja u pokretu, koja prolazi kroz faze i menja se, evolucionirajući i prilagodavajući se promenama nacionalnog života kome ima da služi. Ono je najjasnije formulirano u napred citiranim »Sokolskim rečima dr. Laze Popovića«.

Psihološki, ono odgovara nedostatku predratnih sokolskih tradicija u srpskom delu Sokolstva, koje je svetski rat bio zatekao još u stadiju prvih previranja, neizradeno, spoljašnje, romantično, bez prave vere u vrednost telesnog vaspitanja kao takvog i bez ozbiljnog njegovog shvatanja, bez dubljeg korenja u svesti i duši narodnoj, u stanju neukalupljenom, fluidnom tako da je emancipacija od njega bila veoma laka.

Hrvatski deo Sokolstva držao se u ovoj borbi više-manje pasivno i držao je više slovenačke koncepcije, jer su i kod njega predratne sokolske

tradicije bile jače i dublje ukorenjene. Međutim, bilo je i u srpskom delu Sokolstva pristalica slovenačke sokolske ideologije, dok je obratno i veći deo Slovenaca odobravao srpsko stanovište.

Na sokolskom saboru u Novom Sadu znatnim delom dominirala je srpska koncepcija i stvoreni zaključci u mnogome odgovaraju njenom reformističkom duhu. Kako je međutim težište Sokolstva bilo preneseno u Ljubljanu i glavni deo rada oko njegove reorganizacije pao na teret slovenačkog dela ujedinjenog Sokolstva, mnogi zaključci Sabora, koji su se, doduše, u mnogome pokazali nesprovedivi i utopistički, ostali su na papiru i, po prirodi stvari, realizovani je koncepcija onih, koji su bili najaktivniji i najradniji, t. j. ono što je u skladu sa slovenačkim shvatanjem ostvareno je, a drugo je ostalo više-manje neizvedeno.

Od celokupnog reformističkog programa ostala je samo naročita organi-

zacija prosvetnog rada, a i ta je samo delomično provedena.

Na Saveznoj skupštini u Osijeku (1921. god.) ovo faktičko stanje našeg Sokolstva dobilo je i svoju pravnu sankciju prihvatom društvenih, župskih i saveznih pravila, u kojima se, uz izvesne neznatne koncesije, u glavnome ogleda slovenačko stanovište.

I time je borba oko sokolske forme bila stupila u svoju završnu fazu. Drugi sokolski sabor u Zagrebu od 18. avgusta 1924. god. donošenjem Sokolskog Ustava, rezolucija i načelnih zaključaka udario je konačne idejne temelje savremenog Sokolstva i pitanje njegove reforme de lege lata definitivno zatvorio.

Na taj način ostalo je naše Sokolstvo u skladu sa Čehoslovačkim, koje se također zadržalo strogo na terenu telesnog vaspitanja i rasne higijene, uvadanjem t. zv. jedinstvenog članstva t. j. obaveznog telesnog vežbanja za sve članove do 35 godine života.

Radosni i veliki sletski dani slovenskog sokolskog bratstva u Poznanju, Plznu i Orlovu.

VII. slet Sokolstva Poljskog u Poznanju. — Utakmice Saveza „Slovensko Sokolstvo“. — Pokrajinski slet ČOS u Plznu i Orlovu.

Zbor Slovenskog Sokolstva pre povorke na sletištu u Poznanju.

Gordo i ponosno je čelo Slovenskog Sokolstva, jer je dobilo opet tri bitke, ubralo tri pobeđe, čije poprište su bili Poznań, Plzeň i Orlov. Srećni smo i zahvalni sudbini, koja nam je dosudila, da smo učestvovali u tim velikim danima rame uz rame sa slovenskom sokolskom braćom svojom, da smo danas deonici tih pobeđa svešlovenske uzajamnosti i žeteci uspeha snažne i pobeđonosne Tyrševe misli.

Znamo, da naše članstvo, kome materijalne prilike na žalost nisu dopustile da učestvuju u tim danima moći i slave Slovenskog Sokolstva, željno očekuje prve vesti. Zato prelazimo odmah na samu stvar i kratak opis našeg učestvovanja i redosled događaja, koji će u kasnijim brojevima »Sokolskog Glasnika« biti potanko opisani.

Odlazak na slet u Poznanju.

25. juna u podne kucnuo je za Jugoslovensko Sokolstvo radosni čas odlaska na velike sletске sokolske svečanosti poljskog Sokolstva u Poznanju. Naš put je vodio preko Zidanog mosta, Celja i Maribora, Nemačke Austrije, bratske Čehoslovačke u bratsku Poljsku. Do Maribora skupilo se svih učesnika JSS 192. Na čitavom putu nije se desila nikakva nezgoda. Došavši na čehoslovačku granicu bili smo prvi put dočekani po sokolskoj braći društva u Breclavu, koja su do-

ista i dokazala da su braća, čekajući naš voz, koji je imao dva sata zakašnjenja do 2 sata po ponoći. Na stanicu pozdravio je ispred tamošnjeg društva naše odaslanstvo njegov starosta, a otpozdravio mu je starosta JSS brat Gangl. Društvo je naše pozdravilo čajem i kavom.

Dolazak na granicu Poljske.

Oko 7 sati ujutro 26. juna stigli smo na granicu bratske poljske države. Prvi put stupa Jugoslovensko Sokolstvo u većem broju na poljsku zemlju u Dziedzicama, trećoj stanici republike. Sveti je to bio moment. Pozdrav i doček našim Sokolima spremilo je tamošnje sokolsko gnezdo na čemu im se toplo zahvalio starosta JSS br. Gangl. Tom prilikom bilo nam je rečeno, da nam je dan ranije bio priređen svečani doček sa predstavnicima građanskih i vojnih vlasti, ali nas na žalost nisu dočekali. Krenusmo za Katowice, kamo smo stigli s tolikim zakašnjenjem, da nam je redovni brzi voz za Poznań već otišao. Međutim je uspeo br. Černež, kao vodič puta, da od šefa stanice dobije lokomotivu, koja nas je odvezla u Poznań. Ljubaznosti i susretljivosti tog glavnara stanice imamo se zahvaliti, da smo došli u Poznań 5 sati pre nego što bi inače. U Poznanju su stigla toga dana 92 vanredna vlaka. Prilikom dolaska u Poznań, a kasnije i u Plzeň opaženo je, da braća i sestre učesnici premlenu brigu i pažnju posvećuju svom prtljagu. Tako je na primer u Poznanju maršal puta br. Čebular morao 70 kovčega sam izneti na teretni auto, što u nijednom slučaju nije bila njegova dužnost. Ne iskorištavajte tuđu požrtvovnost i saveznost. U buduću pazite i na to, iako malenkost. U Poznanju smo stigli u 18:30 sati.

Srdačan doček u Poznanju.

Burno pozdravljan bratskim »Czolem! ulazi naš voz u okićenu stanicu, gde nas je dočekala počasna sokolska četa sa starostom poljskog sokolskog saveza bratom Adamom Zamoyskim na čelu. Izašli smo iz voza i čim se je iskreno oduševljenje izazvano prvim susretom malo sleglo pozdravio je naše Sokolstvo u ime poljskog, njegov zaslužni i neumorni starosta br. A. Zamoyski, koji je uz pozdrav i dobrodošlicu nadovezao odmah i zahvalu našem kralju Aleksandru I., koji je poklonio poljskom Sokolstvu prekrasnim pečar, čiju sliku donosimo na drugom mestu u današnjem broju.

Na pozdravu se zahvalio starosta JSS br. Gangl, koji se s br. Zamoyskim izljubio. K dočeku došli su i predstavnici gradske opštine, pevačko društvo »Haslo« iz Poznanja, glazba, funkcioneri raznih sletskih odbora i

ogromno mnoštvo naroda. Sokolska glazba iz Kozlovke odsvirala je poljsku državnu himnu, a iza toga nas je pevačko društvo »Haslo« pozdravilo našom narodnom himnom, dok konačno glazba ne zaključi doček sveslovenskom himnom »Oj Sloveni«. Iza toga svrstala se povorka članova jugoslovenskog Sokolstva, koja je prošla gradom burno pozdravljana i svećem darivana do nastambe, koju smo imali u kasarni 58. peš. puka. Članice bile su autobusima otpremljene u učiteljsku školu, a kasnije u jednu drugu školu, gde su isto tako kao i članovi dobile lepe krevete. Naveče je članstvo u manjim skupinama šetalo gradom. Te večeri bila je i sednica načelnikstva, u kojoj su određeni sudije za utakmice, koje su održane narednih dana, na sletištu i u vežbaonici mesnog Sokola. JSS je na toj sednici zastupao njegov načelnik br. dr. V. Murnik.

Takmičenja, razgledanje grada i izložbe, poseta.

O takmičenjima nemamo do sada tačnih zvaničnih izveštaja, zato će biti rezultati, koje navodimo nepotpuni, a moguće i netačni. U narednom broju izići će opširniji i nadamo se tačan izveštaj o utakmicama. Utakmice počele su 27. juna pre podne, a nastavljene su posle podne i 28. juna pre podne. Vanredno lepe uspehe u lakoatleskim utakmicama postigla su naša braća Režek (Ljubljanski Sokol) prvi u trostruku i Buratović (Sokol II, Zagreb) u skoku u vis, skočivši 1.82 m čime je postavio novi jugoslovenski rekord, koji je bolji od čehoslovačkog i poljskog.

Uspeh natecanja članova u višem odeljenju, kojima je JSS učestvovao s jednim odeljenjem, je sledeći: I. je odeljenje (ČOS) iz Vinograda sa 4486 tačaka, II. je odeljenje (ČOS) župe Podbelogorske sa 4285 tačaka, III. je odeljenje (ČOS) II. župe Brno sa 4263 tačaka, IV. odeljenje JSS sa 4249 tačaka, V. odeljenje (ČOS) župe Jungmanove sa 4012 tačaka, VI. je odeljenje (PSS) župe Varšavske itd. — Pojedinci I. br. Oburek (ČOS) 768 tačaka, II. br. Pihoda (ČOS) 757 tačaka, III. br. Gregorka (JSS) 746 tačaka. U prostim vežbama prvi su braća Čehoslovaci a drugi mi.

Utakmice članica u višem odeljenju, kojima je JSS učestvovao isto tako samo jednim odeljenjem, donele su rezultate I. je I. vrsta ČOS sa 3947 tačaka, II. je vrsta JSS sa 3565 tačaka, III. je II. vrsta ČOS sa 3329 tačaka. Kao pojedinka postigla je IV. mesto S. M. Čuhova (JSS). Utakmice vršene su pod vrlo nepovoljnim okolnostima. Nesretna kiša onemogućila je takmičenje na sletištu, već se je moralo održati kako smo naveli u vežbaonici mesnog Sokola.

Ostalo naše članstvo razgledalo je toga i narednoga dana grad i veliku izložbu u Poznanju, dok su predstavnici našeg Saveza starosta br. Gangl, br. Černež i br. Ilesić učinili posete gradonačelniku poznanjske opštine br. Cirilu Katajskomu, nadalje predsedniku sveopšte izložbe republike Poljske u Poznanju g. dr. Stanislavu Wachowčaku, »vojvodi« t. j. tamošnjem velikom županu, pa vojničkim, građanskim i crkvenim vlastima itd., gde su svuda bili najljubavnije primani. Izražavali su svoje naročito zadovoljstvo nad dolaskom nas Jugoslovena.

Svečana pozdravna akademija.

28. juna pre podne nastavljene su razne utakmice. Na večer toga dana priređena je bila svečana pozdravna akademija u auli poznanjskog univerziteta. Prvi je progovorio te večeri u ime poljskog Sokolstva starosta br. Adam Zamoyski, pozdravivši sve prisutne, koji su uveličali svojim dolaskom slavje poljskog Sokolstva. Naročitu je radost izrazio nad tako brojnim dolaskom bratskih slovenskih sokolskih organizacija. Govor je počeo na poljskom, a završio radi stranih telovežbačkih gostiju na francuskom jeziku. Tom prilikom progovorio je oduševljeno o važnosti i značenju Slovenskog Sokolstva.

U dvorani u kojoj je bilo nekoliko stotina uzvanika zauzeli su na pozornici desnu stranu poslanici i zastupnici stranih država, predstavnici vlasti i razni dostojanstvenici, a levu zauzelo je Sokolstvo i inostrane telovežbačke organizacije. Zastave pojedinih saveza bile su razvrstane u polukrugu u pročelju dvorane. Stara zastava Jugoslovenskog Sokolskog Saveza zauzimala je mesto između ruske i poljske savezne zastave. Ostalo sokolsko članstvo ispunilo je pozadinu i balkon dvorane, gde su se naročito istakle svojim prekrasnim narodnim nošnjama Jugoslovenke, članice Sokolskog društva II u Zagrebu, koje su slikovitošću svojih odela zadivile sve.

Kao drugi progovorio je gradonačelnik grada Poznanja br. Ratajski, koji se u svom govoru setio još nedavnog nemačkog ropstva pod kojim je stenjao Poznań, a u kojem se danas skupljaju sinovi slobodne Slavije — Slovensko Sokolstvo, čiji je on stari pripadnik i koje iskreno pozdravlja kao gradonačelnik ovog slavnog grada. — Iza njega je savetnik jugoslovenskog poslanstva g. Prodanović izručio s nekoliko toplih reči dar Nj. V. Kralja Aleksandra I. poljskom Sokolstvu u obliku pečara, koji će služiti kao prelazni dar za pobeđnika u međuzupskim takmičenjima.

Poljsko Sokolstvo zahvalilo se za taj dar Nj. V. Kralju ovim brzojavom:

Poljsko Sokolstvo okupljeno na VII. sletu u prestolnom Poznanju, dirnuto je do dubine duše naročito pažnjom Vašega Veličanstva, koju je pokazalo podarivši dragocenu uspomenu poljskom Sokolstvu i budućim pokolenjima — usuduje se podneti pred Vaše prestolje izraze najdublje blagodarnosti i uveriti Vaše Veličanstvo o osećanjima zahvalnosti i istovremeno izraziti svoje želje za najlepšu sreću kraljevskom domu i bratskom jugoslovenskom narodu! Czolem! Zdravo!

Dh. Adam Zamoyski, starosta Poljskog Sokolskog Saveza.

Naknadno primilo je Poljsko Sokolstvo preko našeg poslanništva u Varšavi ovu kraljevsku zahvalu:

Z polcenia i w imieniu Jego Królewskiej Wysokości Króla Serbów, Chorwatów i Słowienców mam zaszczyt przesłać na ręce Pana Polkiemu Związku Sokolów wyrazy podziękowania za przesłany telegram, który Jego Królewskiej Mości z radością przyjął.

Zechce Pan przyjać, Panie Prezesie, wyrazy mego prawdziwego szacunku i poważania.

Posł: Lazarević.

Prelazni dar Nj. V. Kralja Aleksandra I. poljskom Sokolstvu.

Prelazni dar prezidenta T. G. Masaryka poljskom Sokolstvu.

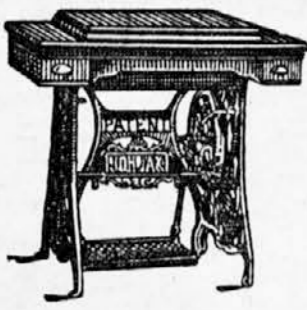

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 2.
ŠIVALNI STROJI
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lasne tvornice. 15. letna garancija. Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.
PISALNI STROJI „ADLER“
Kolesa iz prvih tvornic, Dürkopp, Styria, Waffensrad (Orložno kolo). Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke! CENIKE FRANKO IN ZASTONJ.

MODNA KROJAČNICA
MAKS ZABUKOVŠEK
CELJE

Zajtrkovalnica **Al. Ščurk**
Ljubljana, Dunajska c. 12
Priporoča vedno sveže delikatesne izdelke ter pristna domača in tuja vina.

Vezava vsakovrstnih knjig najceneje pri
H. Zupanu
LJUBLJANA - MOSTE
p. Moste 287
Solidna in točna izvršitev.

Priporoča se najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega orožja. Delo solidno, cene zmerno.

Moško sukno, kamgarne za obleke in površnike, volneno za damske obleke in plašče, perilo in druge potrebščine kupite po najnižji ceni pri
»SOLNCU«
ALOJZ DROFENIK
CELJE, GLAVNI TRG 9

KLISEJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje za vsakovrsten tisk najsolidneje
KLISARNA ST. DEU LJUBLJANA-DALMATINOVCI

Za izvršitev modernih potrebov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev i. t. d. se priporoča
Fotografični atelije „VIKTOR“
LJUBLJANA
Knafljeva ulica 4 (nasproti Narodni tiskarni)

Dežnike in solnčnike
v največji izbiri priporoča po nizkih cenah
L. MIKUŠ
LJUBLJANA - MESTNI TRG 13

Jugosloveni!
Posećujte jugoslovenski Jadran, time pridržete svojo, jugoslovensku Riviero. Sve upute o putu i kupalištima daje Vam
Savez za unapredjenje turizma
Gl. zast. »PUTNIK« A. D.
SUŠAK

Mesne konzerve in mesne izdelke najfinejše kakovosti dobavlja vsako količino
F. Slamič tvornica mesnih izdelkov in konzerv
Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 6
Brzjavaj: Slamič Ljubljana / Telefon: 29-73 / Cene ugodne!

Najstarejša vrtnarja in cvetličarna
KORSIKA+LJUBLJANA
Bleiweisova c. — Aleksandrova c.
ima v zalogi vedno sveže rezano cvetje in cvetje v lončkih ter izvršuje vence, šopke in aranžmane po najnižji ceni in najfinejši obliki.
Bratska sokolska društva imajo 10% popusta.
Telefon št. 2.341. Telefon št. 2.341.

RESTAURACIJA
Gradjanski Podrum
SUŠAK / SOKOLSKI DOM
Izvršna vina i sarajevsko pivo, najbolja domaća kuhinja. / Večernji koncerti u prostranoj bašti. / Najveća i najpodesnija restauracija za izletnike i putnike kroz Sušak. /// Preporuča se vlasnik **MIRO STIPANOV**

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
LJUBLJANA
prodaja po najugodnejših cenah in **samo na debelo.**
Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
kovaški premog vseh vrst.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Briketi.
PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani
MIKLOŠIČEVA 15/1.

KNJIGARNA
UČITELJSKE TISKARNE
V LJUBLJANI
FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6
TELEFON 2312; RAČ. POŠT. HRANIL. 10.761

Priporoča ceni občinstvu in društvom svojo zalogo vseh pisarniških potrebščin. Izdelovane sokolske zvezke. Knjige iz inozemstva se naročijo. Knjige na sprejema in inozemske liste, revije itd. Velika izbira kramnih pokrovcov. Akcija izbirnih kramnih pokrovcov. Cene solidne! Posrežba točna! Zahtevajte cenike!

Restavracija
NOVI SVET
Ljubljana
Gosposvetska c. 14

se priporoča vsem Sokolom. Domača kuhinja, točna postrežba

Posojilnica v Mariboru
Ust. l. 1882. r. z. z o. p. Tel. št. 108.
Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekočem računu in na knjižice in jih obrestuje z dnevno razpolago po 5%, proti odpovedi na 3 mesece po 7%. Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 9%. Stanje hranilnih vlog nad Din 80,000.000.—, rezervnih zakladov nad Din 5,000.000.—.

МЕДИЋ - ЦАНКЛ

tvornice uľa, firnaĵa, laĵova i boĵa, društvo sa o. j. Centrala u Ljubljani. — Vlasnik Fraňo Mediĵ. —
Tvornice: LJUBLJANA-MEDVOĐE
Podruĵnice i stovarišta: MARIBOR i NOVI SAD

Vlastiti domaћи производи:

laneno uľe, firnaĵa, sve vrsti laĵova, emaľno-lakaстих и uľених boĵa. Хемиско чисте и хемиско улепшане као и обичне земљане боје свију врсти и нијанса, кистова, стакларског кита итд. марке „МЕРАКЛ“ за обрт, — трговину и индустрију, за железнице, поморство и ваздухопловство —
ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ ТАЧНА И СОЛИДНА ПОСЛУГА

Celjska posojilnica, d.d. v Celju

v lastni palači »Narodni dom«
Podruĵnici: Maribor, Šoštani

Stanje hranilnih vlog nad Din 75,000.000
Stanje glavnice in rezerv nad Din 9,000.000

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in bančne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

ŽELJEZARA VAREŠ

Salonska peć za ugljen.

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan

Brzjavna adresa: Željezara Vareš

Telefon interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanim sadržinom željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo za čelik.

Metalni odljevi: od bronza, mjedi, bakra, aluminija sirovo i apretirano. Specialni fosfori bronza za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrstnu industriju. — Kompletne transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljev, kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane ograde itd.

Trgovački ljev: specijalni ljev otporan protiv vatre i kiselina. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, slogovi (Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim radionicama.

VSEM RODOVINAM
PRIPOROČAMO NAŠO

KOLINSKO CIKORIJO

IZVRSTEN PRIDATEK
ZA KAVO